

317. Varia 3000 dicteewoorden (3)

1. De geitenvleesbrijachtige quasiderrie (bedoeld als farce) werd toch nog in de stampot verwerkt. De geitenbreier, een geitenwollensokkenfiguur, genoot ervan. De galerie was op de bovengalerij. De gerant kreeg een gerechtelijk vonnis, omdat hij bederfelijke gerechten als gazpacho (koude soep van tomaten, olie en knoflook) en broodjes gyros met goedgeïnformeerde voorkennis daarvan op de met graffiti ontsierde tafels had geserveerd met gebruikmaken (gebruikmaking) van onhygiënische servetten. Het leek welbeschouwd wel een gooi-en-smijtfilm, waarin de nymfomane met haar verleidelijke gazelleogen – ze trachtte met veel geveel bij iedereen in het gevlij te komen – probeerde zijn goedlopende zaak naar de filistijnen te helpen, goed beschouwd. In de gelagkamer ontstond een hilarisch gelach, toen het gamaschenrek omflinkerde. De heibaas zei dat hij de heipalen geheid de grond in kreeg. In december is het de maand van de goedheilig man. Door de gratuiteit van de bewering kon deze niet standhouden.

2. We gaan weer tellen: één grand café, twee grand cafés, één grand old man, drie grand old men, één grand cru, vier grand cru's, één grand prix, vijf grands prix, zes grand-prixtoernooien, één grand slam (groot slem), zeven grandslamtoernooien, één grande dame, acht grandes dames, één grizzlybeer, negen grizzlyberen en één dictee-idioot, tien dictee-idioten, met voorbijgaan aan dat ene Guineese biggetje en de elf Guineese biggetjes. Guacamole is puree van avocado met ui, crème fraîche en tabasco, geserveerd als vulling van tortilla's en als dipsaus bij taco's. Het huisje-boompje-beestjeverhaal verhulde de werkelijkheid. Tot hoelang zou zijn hypofyse het houden? De halfanalfabeet kon 'ichtyosaurus' niet schrijven. Ik hoopte half-en-half dat zij de (het) half-om-half meegenomen had. Geef mij maar een hard-boiled ei. Hasj is een verkorting van hasjesj. De havoër, de mbo'er, de vwo'er en de havoër huurden allemaal een hateenheid. De Hitlergroet en de hitleriaanse hitlersnor herinneren allemaal aan Hitler-Duitsland. Voor homonymie heb je homoniemen nodig. De eetwinkel bezorgde alle hors-d'oeuvres thuis. De hautaine havannaroker wist het nog steg en nam de verkeerde heen-en-weerboot. Zij kocht haute couture in de haute-couturewinkel. De Hezbollahstrijder scheet zeshonderdzesenzestig (volgens Van Dale maar zeven) kleuren bagger vanwege zijn hexakosioihexekontahexafobie (angst voor het getal 666, zeshonderdzesenzestig, het getal van het beest, Openbaringen 13, vers 18).

3. In tijden van economische crises is er in de conjunctuurcyclus altijd sprake van ups en downs (ups-and-downs). We noemen de varkenscyclus als marktprincipe, naast de zogenaamde kondratieffcyclus, waarbij in een periode van circa 50 jaar een economische opkomst en neergang waarneembaar is. De oestriscyclus is iets heel anders: die heeft betrekking op de periodieke verschijnselen in het vrouwelijk geslachtsleven. Als je googelt op 'dictee polyethyleentereftalaat', vind je dat dit woord in ieder geval voorkomt in Reins dictees 217 en 254. Dicteefanaten weten toch, dat je een Googlealert kunt instellen op 'dictee'? Dat helpt enorm bij het googelen in ons vakgebied. De petitfours op de etagère waren nogal geleiig.

4. De penoze en het canaille waren in nog groteren getale opgekomen dan we gedacht hadden. De voornaamste crimineel (een impresario) werd door een kompaan in levenden lijve en in koelen bloede neergeknald; daarmee werd de inhechtenisneming voorkomen. Bij aanvang van zijn id-baan moest hij zijn ID-kaart tonen, maar zijn IQ stond daar niet op. Ook Jut en Jul sloegen – zij het op z'n janboerenfluitjes – aan het jump-'n-jiven, het rock-'n-rollen en het quick-and-dirty dansen op de rhythm-and-blues. Jeu-de-boulen komt van het Franse jeu de boules: dat doe je op een jeu-de-boulesbaan. 'Jordaanvibrato' en 'jordaanzanger' zijn genoemd naar Johnny Jordaan, net zo bekend als de Zangeres Zonder Naam, en zelf de enige echte Jordaanvibrato. Verwar de benaming 'jack russell' niet met 'jackrussellterriër'. Er is een objectgeoriënteerde programmeertaal Java; de javamens (de pithecanthropus erectus) had daar nog geen weet van. Het was jammer genoeg (of juist goed?) dat de opwinding achter de jaloezieën bleef.

5. Hedendaagse Javamensen eten vaak javanais, gebak van laagjes biscuit en crème au beurre. De kornet in het leger bespeelde in het legermuziekkorps de cornet-à-pistons. De kynoloog ging naar het cynodroom. In het cryptogram kwam 'krypton' voor. Bij drogisterij Kruidvat kun je wel kruiden, maar geen kruitvaten kopen. Hij spande een kort geding aan bij de kortgedingrechter. Was het lang geleden of kortgeleden? Het was klip-en-klaar dat het maar kantje boord was, of de niet-vergiftigde, kant-en-klare kant-en-klaarmaaltijd niet een ander lot beschoren was. Daarom namen we maar een kokosmakron. De substantie werd met karamel gekaramelliseerd. Daarbij ontstaan een zoet-bittere smaak en een bruine kleur. De kapucijnen (kapucijner monniken) uit het kapucijnenklooster aten kapucijners. Het kasjmier is vervaardigd van het haar van de kasjmiergeit en van de wilde geit van Tibet. De cadet at een kadetje.

6. Het was een heel karwei om het karwijzaad (let op: in komijnkaas zit komijnzaad!) te oogsten. Het team 'dt-tijgers' (voorheen: dicteetijgers) werd ruimschoots eerste. In de kerk vindt als regel geen huwelijksluiting, maar een huwelijksinzegening plaats. Bij het ter dood veroordelen vindt een terdoodveroordeling plaats en is er minstens één ter dood veroordeelde. De terdoodbrenging vindt later plaats; die staat dan in een niet-Nederlandse krant. Een lowbudgetfilm werkt met een low budget. De lapzwans (hij was in de lorum) vlijde zich in de löss (Limburgse klei) als ware het een bed. De koddebeier sprak hem aan. Lou loene!

7. Zij verrichtte hand-en-spandiensten voor ons. In de lightrail declameerde hij zijn light verse en at daarna van de lychee [liet-sjee, liet-sjie] .Onder de lindeboom vond hij zijn lipsleutel terug. Hij had een leaseauto. Een van de vervoeringen van 'leasen' is: ik lease, hij leasete, wij hebben geleased. De Lieve-Heer (Onze-Lieve-Heer) weet altijd raad. Het interieur was in Lodewijk XV-stijl (Lodewijk de vijftiende). Met veel laweit (lawaai) denderde de landauer door de landouwen. Het meisje werd lastiggevallen. Kun je met een libellennet een libel vangen? Nee, het Libellennet is een informatieve website over alle Nederlandse soorten libellen. Een literair historicus doet literair-historisch en mogelijk ook wel literair-kritisch werk, maar hoeft niet per se een liberaal-democraat te zijn. Bij een langzaamactie doet men het langzaam. Een langoest heet ook hoornkreeft, een langoustine Noorse of kleine kreeft.

8. De meisjes giechelden en geitten. Was Pieter aanhanger van het figuurlijke machiavellisme? Hij dronk in ieder geval regelmatig macchiato, zij het niet aan het Lago Maggiore. De maraboe vloog uit. De maté levert een Zuid-Amerikaanse volksdrank (groene thee, paraguaythee). De marine verstoorde de mariene ecostructuur. Komt maderà nu wel of niet van Madeira? In plaats van een medaille kreeg hij slechts een medaillon. Mijn eed werd later uitgelegd als meineed. De ME'er en de ME'ster deden mee aan de ME-oefening. De meester-opzichter bleek een meesteroplichter te zijn. In dit metier komt onvoorstelbaar veel jalousie de métier voor.

9. Zat Karelte nou op de tytyl- of op de mytylschool? Om eens drie grijze dagen te noemen: Monumentendag, Moederdag en nieuwjaarsdag. Een moellah (mollah) is islamitisch geestelijke, in Iran en Azië van hoge rang, ten westen van Iran, voornamelijk onder soennieten, van lage rang. De mocassinslang (de copperhead) beet in zijn mocassins. Een motorhomepje is een groot model camper. De Moerasarabier en de Marollenfranssprekende fransoos botsten.

10. Middle-of-the-road oftewel middle-of-the-roadmuziek wordt vaak pretentieloos, middle of the road, gespeeld. De no-show(student) hoorde niet thuis in het dans-en-showorkest. Vroeger waren er Nutsscholen. Je mag nougat schrijven, maar ook noga. Zijn er verschillende niveaus van nouveaux riches? De noordzeekrab vindt men aan de Noordzeekust. Is een normen-en-waardendebat nog wel nodig? De neptweedestuurman werd fluks ontmaskerd.

Rein Leentfaar